

Indarar gjørdur stórt hóvasták úr lógmansvitjanini

Atli Dam, lögmaður:

Føroyska bátaprojektið í India fer at hepnast

Kanska gevur tað ikki tær nógvu krónurnar til Føroya, men vit eiga at fegnast um at hava sett nakað í verk, sum hevur so stóran týðning fyri eitt stórt tal av fólki, sigur Atli Dam, sum, saman við konuni Sólvi, júst er heimafturkomin úr India.

Í vikuni komu Sólvi og Atli Dam, lögmaður og frúa aftur til Føroya av ferð í India, har tey hava verið gestir hjá indisku stjórnini.

Umhvussu ferðin kom í lag, greiðir Atli Dam, lögmaður frá:

— Í samband við, at indiski sendiharrin í Keypmannahavn — mrs. Ballað — vitjaði í Føroyum seinasta heyst bar hon uppá mál, at tað kanska var vert at fyrireika eina almenna vitjan í India í samband við tað nýggja projektið, sum Marinplast í Kaldbak er ein partur av.

Vit svaraðu, at hetta

hevði sjálvsagt áhuga, og eina tíð seinri kom ein innbjóðing frá stjórnini í New Dehli og stjórnini í Tamil Nadu, har verksmiðjan liggur.

Endaligu loyvin

Orsøkin til, at New Dehli var við í ferðasetlanini var, at eg helt tað vera beint, at tosa við fiskimálaráðharran og leiðaran av fiskivinnuumsitingini hjá Sentralstjórnini, sum skal góðkenna ell tilik projekt í seinasta umfari, hóast tær einstøku stjórnirnar í statunum frammanundan hava góðkent

hetta. Í New Dehli var so skipað fyri fundi við vara-uttanríkisráðharran og fiskimála- og landbúnaðarráðharran, sum er sami persónur. Her varð tosað um at fáa tey seinastu loyvin til vega. Tað eydnaðist á hesum fundinum.

Spurdur um, hvat stjórnarumboðsmenninir hildu um projektið, sigur Atli Dam, at sentralstjórnin hevði frammanundan givið eina fyribils góðkenning av projektinum, og teir vóru sera spentir uppá, at fáa ført hetta út í livið, so tað var ikki av tørvandi áhuga fyri tiltakinum, at ell neyðug loyvi ikki longu vóru givin.

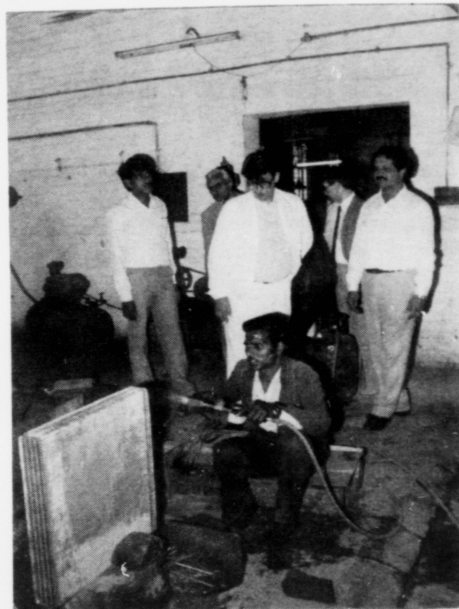
Í hesum, sum í so nógva um menningarlandum, er umsitingin ógvuliga stírvir, og hevur tað helst verið tann vanligi trek-leikin í umsitingini, sum var orsøkin til at loyvinu ikki longu vóru givin.

Hetta hevur so eisini ført við sær, at projektið ikki bleiv framt so skjótt sum ætlað, tí nakað av tí peningi, sum er jattaður, m.a. av IFU — Industrialiseringsfonden For Udviklingslandene — kundi ikki verða frígjørdur fyrr enn ell loyvi vóru, og tí var stigur komin í sjálvt byggi-arbeiðið.

Vit finga sjálvsagt eisini høvi til at vitja mong áhugaverd pláss í New Dehli, sum er ein gamal søguligur staður, ikki bert av mentanarlíggum og søgulíggum áhuga, men eisini nógva av tí nýggja, sum teir royna at fáa útbygt soleiðis at arbeiði fæst til tað óhugnaliga stóra talið av fólki.

India — ein mótsøgn

India er á mangan hátt ein mótsøgn — alt sum tað er.

Inni á idnaðardeplinum í New Dehli, har teir framleiddu kolarar til bilidnaðin.

Høvuðsstaturin — New Dehli — við býnum New Dehli, er einans 1300 km² til stødd. Hann er tí bert ein pinkustatur í India.

Tað vil siga minni enn Føroyar, men har búgva 7,5 milliónir fólk. Vit kunnu ímynda okkum, hvat Føroyar høvdu verið, um her vóru 7,5 milliónir íbúgar. Tá hevði verið nakað trongligt. Annars eru allir hinir statirnir í India stórir. Nógva stóri enn mong europeisk lond, við meira enn 100 milliónum í íbúgvartali og niður í nakrar fáar milliónir.

Hin staturin vit vitjaðu, var Tamil Nadu, har býurin Madras liggur, og sum er á stødd við Frakland. Har búgva einar 54 milliónir fólk.

— Tá eg sigi, at India er ein mótsøgn, er tað ikki bert støddarviðurskiftini, eg hugsi um, men eisini á mangan annan hátt. Á mongum økjum hava tey ein heilt framkomnan teknikk. Teir gera m.a. atomreaktorar, luttaka í rúmdarprojekttum og hava ein væl útbúnan idnað, samstundis sum teir turka mykju til brenni, og samstundis sum teir royna at útvikla sokallaðan smáidnað. Við smáidnað hugsa teir um projekt minni enn hálfafjórða millión krónur.

Orsøkin til, at teir eru so áhugaðir at útbyggja hendað sokallaða smáidnaðin er, at har eru so ómetaliga nógva fólk, og at arbeiðsmegin er ómetaliga bilig. Tí leggja teir stóran

dent á at skapa ein idnað, sum gevur so nógva sum gjørligt arbeiði, og har automatiseringin hevur litið at týða.

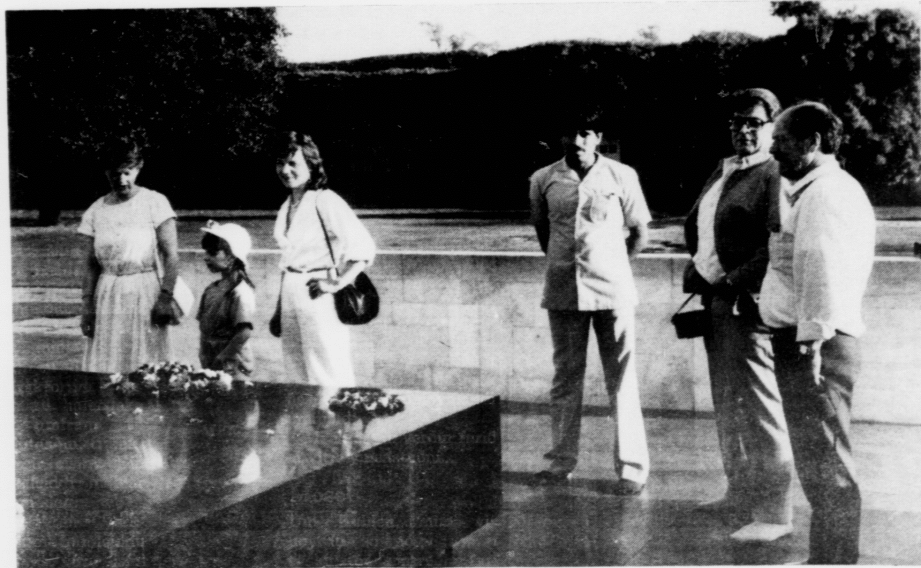
Fá rík — nógva fátøk

Ein mótsøgn er eisini, at hetta land eigur eitt heilt litið tal av ógvuliga ríkum fólki og so aftur hundrðamilliónatal av ógvuliga fátøkum.

Vit finga eisini møguleika at kunna okkum um, hvussu smáidnaðurin var skipaður. Hetta fór fram í sonevndum idnaðardeplum, har felagsskapir kundu venda sær til, og fáa ráð og vegleiðing frá almennari idnaðarumsiting, sum eisini, í summum førum, gav teimum høvi til at nýta serliga maskinur fyri kostpris og fara út aftur við tí liðugt gjørdamóðnum og arbeiða viðari á egnari fyrirketu.

Vit vitjaðu m.a. triggjar fyrirketu, sum høvdu ment seg á hendað hátt. Ein gjørdi partar til súkkulur sum teir útfluttu m.a. til Vesturtýskland. Onnur verksmiðjan framleiddi kolarar til ell sløg av bilum, traktorum og dumparum til hálendska bilidnaðin umframt til indiska bilidnaðin, tí slíkan hava teir eisini. Ein triðja framleiddi møblar av ymiskum slag.

Umframt tær verksmiðjur, sum framleiddu til útflutnings, vóru eisini nógva, sum framleiddu

Vitjan við leguna, har Mahatma Gandhi varð brendur